

actiz

Jaarambities

2026

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Verenigingsambitie

De zorg voor ouderen is sterk aan het veranderen, met name door de sterke toename van het aantal ouderen, terwijl er – relatief – steeds minder zorgmedewerkers beschikbaar zijn. De zorg zoals we die nu kennen, is niet houdbaar. Daarom is het nodig dat we opnieuw nadenken over wat zorg eigenlijk is, en hoe we die zorg samen kunnen organiseren – met ouderen, hun naasten, zorgprofessionals én in de samenleving als geheel.

ActiZ wil hierin het verschil maken. Niet door het alleen te doen, maar ook als aanjager van de verandering. We geloven dat goede zorg voor ouderen begint met het ondersteunen van mensen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven, met hulp van technologie, hun omgeving en wanneer nodig professionele zorg. De zorg voor ouderen richt zich op wat mensen nodig hebben om hun leven zo goed mogelijk te leiden.

We kunnen deze uitdaging niet overlaten aan zorgorganisaties alleen. De toekomst van zorg voor ouderen vraagt om een brede, gezamenlijke aanpak – met gemeenten, woningcorporaties, welzijnsorganisaties, huisartsen, ziekenhuizen, verzekeraars en vooral: met ouderen zelf. Zowel op landelijk niveau, als regionaal en lokaal. ActiZ zet zich daarom actief in om op landelijk niveau te komen tot een brede, gezamenlijke visie en aanpak, juist om dit gesprek aan te jagen en de urgentie zichtbaar te maken, onder andere met de campagne ‘Praat Vandaag over Morgen’. Want als we willen dat iedereen later zo goed mogelijk oud kan worden, moeten we nu iedereen meekrijgen in de beweging die we hebben ingezet. Samen vooruit!

In de praktijk betekent dat investeren in sterke gemeenschappen, waar mensen naar elkaar omkijken; in passende woonvormen, slimme technologie en betere ondersteuning van mantelzorgers – die van essentieel belang zijn en blijven. Ook zetten we in op het delen van succesvolle initiatieven en het stimuleren van innovaties, samen met partners zoals de creatieve industrie. We geloven dat deze vernieuwende ideeën kunnen helpen om het publieke en politieke debat over de ouderenzorg op gang te brengen én te verdiepen.

Uiteindelijk draait het allemaal om het leven zelf – niet alleen om zorg, dat is hoogstens helpend. We willen dat ouderen en chronisch zieken zo lang mogelijk een volwaardige plek in de samenleving behouden. Dat vraagt om een zorgsysteem waarin welzijn en zorg hand in hand gaan, waarin formele en informele zorg elkaar aanvullen, en waarin iedereen zich gezien en gesteund voelt. We hanteren hierbij als leidraad het Generiek kompas ‘Samen werken aan kwaliteit van bestaan’.

Samen bouwen we aan een toekomst waarin ouder worden niet betekent dat je niet meer meedoet, maar waarin je juist volwaardig mee blijft doen, waarde toevoegt – met hulp van een samenleving die daar klaar voor is. ActiZ neemt daarin haar verantwoordelijkheid en nodigt iedereen uit om dat ook te doen. Want zo goed mogelijk ouder worden, is van en voor ons allemaal.

Kortom: zorg gaat terug naar de essentie en is aanvullend op wat mensen zelf en samen met het netwerk kunnen. Daarmee is het betaalbaar, toegankelijk en gericht op gezondheid en gedrag. Dat vraagt om samenwerking – zowel lokaal als landelijk – met de (kwetsbare) ouderen en het netwerk. ActiZ werkt aan een gedeelde visie met verschillende partijen. Die visie helpt om met de huidige veranderingen te komen tot echte duurzame verbeteringen én een eenvoudiger zorgstelsel.

Toepassing meerjarenambitie 2026

Voor de toepassing van de meerjarenambitie vanaf 2026 in de praktijk hanteren we als ActiZ de volgende zes uitgangspunten als richting en toetssteen voor beleid en standpunten. Deze zijn afgestemd op maatschappelijke veranderingen en de realiteit van vandaag en morgen:

> Collega op één

Met minder medewerkers moet het werk slimmer en samen met – het netwerk van – de cliënt anders worden georganiseerd. Dat betekent investeren in goed werkgeverschap, autonomie van professionals, grotere contracten, empoweren van medewerkers en stimuleren van innovatie, zodat het personeel het anders werken ook kan waarmaken. Daarbij zijn marktconforme lonen en extra aandacht voor – samenwerking met – mantelzorg belangrijke voorwaarden.

> Zelf of samen sterk, tenzij

Waar mogelijk moeten mensen zichzelf, samen met hun netwerk en in zorgzame buurten redden. Zo blijft essentiële zorg beschikbaar voor wie die echt nodig heeft.

> Thuis, tenzij

Ouderen en chronisch zieken blijven zo lang mogelijk thuis wonen, met passende woonvormen, zorg en ondersteuning. Preventie en reablement worden meer ingezet. Alleen als het echt niet anders kan, is verpleeghuiszorg een optie.

> Digitaal, tenzij

Digitale zorg is de norm waar het kan. Technologie w.o. AI helpt om zorg efficiënter te maken, werkdruk te verlagen en administratieve lasten te verminderen. Voor de toegankelijkheid, het werkplezier en kwaliteit van zorg in de keten is databeschikbaarheid randvoorwaardelijk.

> Vruchtbaar en duurzaam samenwerken

Financiering en inkoop van zorg moeten beter aansluiten bij wat er lokaal en regionaal nodig is, met minder marktwerking, een gelijkwaardig speelveld, meer langdurige afspraken en structurele aanpak en ontwikkelingen van systemen. Een integrale visie op landelijk niveau en regionale inzet van zorginkoop helpen daarbij.

> Van regels naar vertrouwen

Minder papierwerk, meer vertrouwen. Het systeem moet simpeler worden, zodat zorgverleners meer tijd hebben voor mensen die zorg nodig hebben.

De zes uitgangspunten en bovenstaande ambitie van ActiZ wordt jaarlijks getoetst en bijgesteld in de jaarambitie als dat nodig is, zodat deze goed blijft aansluiten bij de praktijk.

Verkiezingen, nieuw kabinet en akkoorden

In 2025 zijn het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) gesloten, die aansluiten bij de beweging, zoals hierboven beschreven. Daarnaast zijn er in oktober 2025 nieuwe verkiezingen. Het komend jaar staat in het teken van een nog te vormen nieuw kabinet en in maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Onduidelijk is hoe het kabinet er na de verkiezingen uit komt te zien en wat de plannen worden voor de ouderenzorg. De Miljoenennota, die gepresenteerd is op Prinsjesdag door het demissionaire kabinet, heeft dan ook weinig concrete plannen voor de toekomst, behalve dat er middelen vrij worden gemaakt voor ouderenhuisvesting.

2026 staat dus in het teken van uitwerkingen van zowel HLO en AZWA, met daarnaast onduidelijkheid over de plannen van een nieuw kabinet voor de ouderenzorg. Dat vraagt om extra wendbaarheid van de vereniging, in ambities en lobbystrategie, waarbij als uitgangspunt in de lobby het hierboven beschreven geldt.

Vaker zullen de kerngroepen, commissies en het bestuur met elkaar van gedachten wisselen over belangrijke thema's, zoals de effecten van de plannen van een nieuw kabinet.

Onze jaarambities voor 2026

De jaarambities van de kerngroepen en commissies zijn een uitwerking voor 2026 van de zes uitgangspunten zoals hierboven beschreven naast relevante actuele issues naar aanleiding van o.a. uitvoering HLO en AZWA.

De commissies Arbeid en Digitaal Denken en Doen (DDD) hebben specifieke aandachtsgebieden die voor de hele sector gelden. Deze onderwerpen worden benoemd bij Arbeid en DDD, maar worden uiteraard in afstemming met de kerngroepen besproken. Dit geldt vooral voor de thema's digitalisering/data, arbeidsmarkt en opleidingen.

Alle kerngroepen geven invulling aan de noodzakelijke transitie van de sector. Daarnaast worden uitkomsten van het What if Lab van 2025 doorontwikkeld en gebruikt als implementatie van het Generiek kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan'.

Alle kerngroepen pleiten voor reële tarieven die recht doen aan de zorg die verleend moet worden en flexibiliteit bevordert, zodat zorgorganisaties duurzaam kunnen blijven innoveren om de zorgtransformatie vorm te geven. ActiZ ondersteunt leden om financiers te wijzen op deze verantwoordelijkheid.

Er zijn een aantal verenigingsbrede ambities voor 2026 die samenhangen met verandering binnen de zorg voor ouderen en de lobby op de kortere termijn. Verenigingsbreed heeft ActiZ de volgende ambities voor 2026:

1. Het gesprek in de samenleving samen met burgers, stakeholders en medewerkers over de noodzakelijke transitie van zorg naar reablement en de maatschappij is van belang en landelijk overgedragen aan de Rijks-overheid. ActiZ blijft haar leden faciliteren dit op regionaal niveau te doen en zal ook andere stakeholders blijven stimuleren. ActiZ onderzoekt wat het vervolg van de PR-aanpak 'Over Morgen' kan zijn. Daarbij hebben wij de ambitie om met nieuwe perspectieven onze partners te blijven inspireren en het fundamentele gesprek in alle regio's te voeren binnen de vereniging over de verandering binnen de ouderenzorg.
2. Oplossingsrichtingen voor arbeidsmarktvraagstukken onder andere in samenwerking met creatieve industrie, wetenschap en onderwijs ontwikkelen. Oplossingsrichtingen, zoals vanuit het What if Lab, die behulpzaam zijn bij de implementatie van het Kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan'.
3. Proactieve public affairs-aanpak richting de formatie van een nieuw kabinet met eventuele voorstellen voor aanpassing van wet- en regelgeving, die de beweging van de ouderenzorg ondersteunen.
4. Coalitievorming met stakeholders op belangrijke thema's.
5. Reële tarieven en duurzame financiering van innovatie (w.o. technologische) t.b.v. de transitie.
6. Terugdringen van de administratieve lastendruk en stoppen met registraties die onvoldoende waarde toevoegen.
7. Uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord en Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord die de sector helpt bij de transformatieopdracht.
8. Samenhang in beleid van ActiZ vergroten.
9. Platform bieden aan innovaties en good practices vanuit de sector en samenhang in innovatie/transformatie.

Jaarambitie 2026

Arbeid

Meer dan 450.000 professionals zorgen voor kwetsbare ouderen. Ondanks de schaarste op de arbeidsmarkt lukt het om dit aantal elk jaar te laten stijgen. Maar die uitdaging wordt steeds groter. Het is een tijd van ontgroening, vergrijzing en toenemende personeelstekorten in steeds meer sectoren in Nederland. De instroom stagneert en de uitstroom neemt toe. De komende tien jaar gaan ruim 140.000 medewerkers met pensioen, wat zorgt voor een grote vervangingsvraag. Medewerkers hebben veel plezier in hun werk en beoordelen hun werk gemiddeld met een 8,2. Desondanks blijft het aantrekken en behouden van voldoende personeel een uitdaging. De transitie om deze uitdagingen het hoofd te bieden is volop gaande. Onderdeel van deze transitie is ook een cultuurverandering: het is belangrijk dat we anders gaan werken in de zorg, zodat de zorg en het werken in de zorg toekomstbestendig wordt. Daarom betrekken wij de (toekomstige) zorgprofessional en ondersteunen we hen bij deze transitie. Met zes uitgangspunten draagt de commissie Arbeid bij aan de ActiZ-brede ambities:

AMBITIES VOOR 2026

01 | Zorgprofessionals behouden

De komende jaren stromen veel medewerkers de sector uit vanwege hun naderende pensioen. Daarnaast zijn hoge werkdruk, stijgende administratieve lasten, arbeidsvoorwaarden en een beperkt gevoel van zeggenschap redenen waarom zorgprofessionals de zorgsector (vroegtijdig) verlaten. Een forse verlaging van administratieve lasten levert direct een groot arbeidsmarkt-voordeel op. Medewerkers krijgen meer plezier in het werk, omdat zij zich meer met de zorg kunnen bezighouden. Wij zetten in op het behoud van zorgprofessionals, met als doel hen gezond en gemotiveerd aan het werk te houden tot aan hun pensioen.

- > Aandacht houden voor goed werkgeverschap, met als doel medewerkers te ondersteunen tijdens de huidige transitie, hun kennis te behouden, de aantrekkelijkheid van de sector te vergroten en de instroom te stimuleren.
- > Ervoor waken dat er geen nieuwe administratieve lasten bijkomen en samen met de vereniging en betrokken partijen mogelijkheden verkennen om bestaande processen te vereenvoudigen en efficiënter te maken, met als doel de werkdruk te verlagen en meer ruimte voor kerntaken te creëren.

- > Iedereen zich in onze sector veilig laten voelen. Wij blijven ons inzetten voor een inclusieve sector en het verminderen van agressie en discriminatie op de werkvloer door bij te dragen aan landelijke programma's die dit gedachtegoed stimuleren.
- > Invulling blijven geven aan de ambities en de bedoeling van de cao, door deze op programmatische wijze onder de aandacht te (blijven) brengen bij leden; niet alleen in financiële, maar ook in inhoudelijke zin.

02 | **Zorgmedewerkers beter belonen**

Al in 2021 werd door de SER opgeroepen om de lonen van zorgmedewerkers te verhogen. Het verschil in beloning ten opzichte van mensen met een vergelijkbaar opleidingsniveau in de markt- en overheidssector, was begin 2024 opgelopen naar 6%.

Een marktconforme beloning voor onze medewerkers in de lagere salarisschalen betekent echter weinig, als hun toeslagen tegelijkertijd komen te vervallen of gekort worden wanneer zij meer gaan verdienen. Medewerkers kunnen er hierdoor dus feitelijk op achteruit gaan. Dit is niet wenselijk voor het welzijn van onze medewerkers en stimuleert medewerkers niet om meer te gaan werken. Het stimuleren om meer uren te gaan werken is één van de manieren om het personeelstekort terug te dringen, maar dit werkt niet als het de zorgmedewerker niets oplevert.

ActiZ roept daarom op om het bestaande fiscale stelsel fundamenteel te veranderen, zodat een passende beloning ook echt ten goede komt aan onze medewerkers, en dat het ook daadwerkelijk meer oplevert als zij meer gaan werken. Via de werkgeversverenigingen AWWN en VNO/NCW maakt ActiZ zich hier hard voor.

- > Verantwoordelijkheid en regie nemen om de aankomende jaren te zorgen voor een marktconforme beloning op verantwoorde wijze. We blijven binnen de vereniging in gesprek op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven.
- > De uitdagingen in het fiscale stelsel agenderen en met verantwoordelijke partijen in gesprek gaan over hoe we kunnen realiseren dat meer werken loont.
- > Een nieuwe cao afsluiten met een looptijd van twee jaar, met de nadruk op vereenvoudiging.
- > Komen tot een zorgvuldige besluitvorming over de uitkomsten van Het waarde van Werk onderzoek, door in gesprek te gaan met de vereniging en andere zorgbranches.

03 | Een veilige- en werkende arbeidsmarkt stimuleren

ActiZ ziet dat een zekere mate van flexibiliteit van arbeid nodig is, nu en in de toekomst. Daartoe stimuleert ActiZ optimale benutting van de mogelijkheden die de cao VVT nu al biedt aan interne flexibiliteit. Daarbij tracht ActiZ onnodige cao-belemmeringen voor flexibele inzet op te heffen. Ook een beheerste inzet van extern personeel – waaronder zzp'ers – om de noodzakelijke flexibiliteit te borgen, blijft nodig in een zeer krappe arbeidsmarkt. Toekomstige wetgeving moet de noodzakelijke behoefte aan flexibele arbeid faciliteren, niet tegenwerken of blokkeren.

Een toekomstbestendige arbeidsmarkt moet ook veilig werk stimuleren. In de transitie naar anders werken in de zorg waken we voor fraude en (ondermijnende) criminaliteit. Gevallen van zorgfraude en de verwevenheid met (ondermijnende) criminaliteit komen steeds vaker in beeld.

- > Het gesprek in de vereniging voeren over de flexibele arbeidsmarkt in relatie tot de transitie naar het toekomstig werken en de (balans in de) behoefte aan flexibele arbeid van de zorgorganisaties en zorgprofessionals.
- > Het monitoren van vormen waarin zorgfraude en (ondermijnende) criminaliteit zich voordoen, en het actief delen van kennis met leden over effectieve preventieve maatregelen.

04 | Het potentieel benutten

De verwachting is dat de komende jaren de instroom gaat afnemen, terwijl de uitstroom zal toenemen. Voorbode hiervan is het afnemende aantal studenten die starten met de studie HBO/MBO verpleegkunde en verzorgende IG. ActiZ pleit daarom voor het leidend maken van het principe 'bekwaam is inzetbaar' bij de inzet van medewerkers in de zorg. Dit maakt de arbeidsmarkt toegankelijker, vergemakkelijkt de instroom vanuit andere sectoren en bevordert de aanmeldingen voor zorg- en welzijnsopleidingen. Bovendien stelt het zorg-medewerkers in staat om meer zorgtaken uit te voeren dan momenteel mogelijk is.

- > 'Bekwaam is inzetbaar' leidend maken. Wij gaan met betrokken partijen in gesprek over passende randvoorwaarden en duurzame financiering.
- > Een skills-gerichte arbeidsmarkt te creëren, waarbij domeinverbindend en 'een leven lang leren en ontwikkelen' centraal staan.
- > Lobbyen voor een duurzame financiering en kostendekkende vergoedingen voor opleiden; dat leidt tot beter opgeleide, bevoegde en bekwame professionals.

De kloof tussen ziekenhuisopleidingen en specialisaties in de VVT verkleinen, door meer specialisaties te ontsluiten in de VVT.

05 | Overgang naar de nieuwe pensioenregeling

Sinds 2023 is de nieuwe pensioenwet van kracht. De Pensioentafel Zorg en Welzijn (PFZW) heeft een nieuwe pensioenregeling uitgewerkt in het Transitieplan Zorg en Welzijn. Het transitieplan voorziet in een evenwichtige afweging van belangen van deelnemers en gepensioneerden en geeft scenario's bij de (minimaal vereiste) inwaardingsgraad. Beleids- en premieneutraliteit zijn als uitgangspunt overeind gebleven. PFZW werkt aan het implementatieplan met als doel om per 1-1-2026 over te gaan naar de nieuwe pensioenregeling.

- > Toezien op een zorgvuldige en transparante overgang naar de nieuwe pensioenregeling van PFZW. Daarbij is de communicatie van PFZW naar deelnemers en werkgevers essentieel.

06 | Samenspel met informele zorg

De toenemende druk op zorgmedewerkers en het afnemende aantal mantelzorgers maken een sterkere betrokkenheid van het sociale netwerk rond cliënten noodzakelijk. Om dit te faciliteren, zijn betere vergoedingen, ruimere verlofregelingen en kosteloze scholing voor mantelzorgers en vrijwilligers nodig. Dit stelt hen in staat om, samen met zorgprofessionals, goede zorg voor ouderen en chronisch zieken te organiseren. Op dit moment sluit het onderwijsveld nog niet goed aan op deze nieuwe vraag.

- > In diverse sectoren cao-regelingen stimuleren die mantelzorg en thuiswerken voor medewerkers mogelijk maken.
- > Een passende trainings-/opleidingsinfrastructuur, voor zowel zorgverleners als informele zorgverlener, toevoegen aan informele zorg en mantelzorg.

Jaarambitie 2026

Digitaal Denken en Doen (DDD)

Vergrijzing, personeelstekorten en veranderende verwachtingen vragen om fundamentele verandering. Transformatie betekent dat we zorg op een andere manier organiseren, meer samenwerken in netwerken en steeds opnieuw kijken hoe we daadwerkelijk waarde toevoegen aan het dagelijks leven van mensen. Passende hybride zorg ondersteunt de autonomie van de burger in de beweging van zorg naar gezondheid. Digitalisering speelt hierin een sleutelrol: het biedt de kans om professionals beter te ondersteunen, processen slimmer in te richten en cliënten meer regie te geven. Dit stelt ons in staat om de zorg toekomstbestendig, mensgericht, efficiënt en wendbaar te maken.

We streven naar:

1. Gegevens die makkelijker beschikbaar zijn en daarmee dubbel werk verminderen.
2. Hybride zorgprocessen die werk uit handen nemen.
3. Technologie en data die medewerkers ondersteunen op de werkvloer.
4. Innovaties die begrijpelijk, toepasbaar en veilig zijn.
5. Samenwerking in netwerken die soepeler verloopt, met de cliënt als uitgangspunt.

In 2026 ligt onze focus op de thema's:

1. Databeschikbaarheid;
2. Hybride zorgprocessen;
3. Data en datagedreven werken;
4. Artificial intelligence (AI);
5. Privacy en dataveiligheid.

Deze thema's zijn geen losse sporen, maar versterken elkaar. De rode draad is: digitale transformatie in netwerken, met data en technologie als motor en mensen als drager.

AMBITIES VOOR 2026

01 | Databeschikbaarheid

Goede samenwerking in de zorg en zoveel mogelijk regie bij ouderen/naasten zelf begint bij toegang tot juiste en tijdige informatie. Databeschikbaarheid is essentieel voor toekomstbestendige zorg: het stelt ons in staat om netwerkzorg mogelijk te maken, persoonsgericht te werken en cliënten meer regie te geven. ActiZ ondersteunt de sector bij de beweging van elektronische gegevensuitwisseling naar duurzame databeschikbaarheid. Met een non-concurrentiële aanpak ontwikkelen we toepassingen die gebaseerd zijn op herbruikbare bouwblokken, waardoor sneller en efficiënter kan worden gewerkt. We kiezen voor een groeimodel dat stap voor stap verder wordt uitgebouwd.

Focus in 2026:

- > Voorkomen van versnippering van informatie door visie, het delen van voorbeelden en het doorontwikkelen van de gemeenschappelijke doelarchitectuur.
- > Bevorderen van veilige informatiebeschikbaarheid rond de cliënt op basis van open (Europese) standaarden, die bijvoorbeeld worden ontwikkeld in de leveranciers-samenwerking via de Stichting NUTS.
- > We dragen vanuit de VVT bij aan het realiseren van het Landelijk Dekkend Netwerk, zoals generieke functies, toegangsmiddelen (Wdo), en eenheid van taal. We sturen daarbij richting oplossingen die werkbaar zijn voor de ouderenzorg, zoals generieke functies, toegangsmiddelen en eenheid van taal.
- > Stimuleren van architectuurmodellen die samenwerking en databeschikbaarheid in zorgnetwerken ondersteunen.
- > Actief deelnemen aan CumuluZ met NVZ, Ineen, NFU en de Nederlandse ggz voor cross-sectorale databeschikbaarheid en het gezamenlijk ontwikkelen van duurzame herbruikbare bouwblokken.

02 | Hybride zorgprocessen

Hybride zorg — de slimme combinatie van fysieke zorg en digitale technologie — is cruciaal voor de toekomst van de zorg. Hybride zorg biedt de kans om zorg anders in te richten. Door de fysieke zorg te combineren met digitale zorg, kunnen we zorg beter afstemmen op de behoefte van cliënten, professionals gericht ondersteunen en beschikbare tijd en aandacht effectiever inzetten. Hybride zorg is geen extraatje, maar een fundamenteel onderdeel van een vernieuwd zorgproces. ActiZ ziet het als een sleutel om ruimte te creëren voor waardevolle, mensgerichte zorg en werkt daarom aan:

- > Versnelling en opschaling van hybride zorgprocessen, inclusief innovatie readiness, implementatieondersteuning en sectorbrede toepasbaarheid.
- > Structurele bekostiging van digitale en hybride zorg, als onderdeel van reguliere zorginkoop.
- > Versterken van samenwerking met kennisinstellingen, leveranciers en veldpartijen voor gedeelde ontwikkelagenda's.
- > Bijdragen aan de ontwikkeling van een samenhangende infrastructuur voor kennisdeling, keuzeruimte voor cliënten en volwassen digitale zorgprocessen.

03 | Data en datagedreven werken

Datagedreven werken is essentieel voor een lerend zorgsysteem. Data helpt bij het verbeteren van kwaliteit, het onderbouwen van beleid, is input voor ‘samen beslissen’ en is nodig voor het verantwoorden van zorg. ActiZ stimuleert het gebruik van data in de dagelijkse praktijk en in de regio, door te werken aan landelijke standaarden voor het uitwisselen van secundaire data en door bestaande en zelf verzamelde informatie beschikbaar te maken voor beleid en belangenbehartiging. Daarbij staan eenheid van taal, het voorkomen van onnodige registratielasten en aansluiting bij de werkwijze van de ouderenzorg centraal.

ActiZ wil leden ondersteunen bij het benutten van de kracht van data, zonder dat dit leidt tot extra administratieve lasten. In 2026 richt ActiZ zich op:

- > Ondersteuning via het programma Samen Datagedreven Werken: kennisdeling, FAIR-principes, en eigenaarschap.
- > Verankering van het KIK-V programma voor secundaire data en beleidsinzet.
- > Voortzetting van het programma Kijk op Data: toegankelijke inzichten voor bedrijfsvoering en belangenbehartiging.

04 | Artificial Intelligence (AI)

AI biedt kansen om processen in de zorg slimmer en effectiever in te richten, bijv. via voorspellende analyses, slimme signalering en het verlichten van administratieve lasten. Tegelijkertijd roept de inzet van AI belangrijke vragen op over zeggenschap, privacy en betrouwbaarheid. ActiZ ondersteunt haar leden bij het verkennen en toepassen van deze technologie op een verantwoorde manier, die bijdraagt aan goede zorg. In 2026 richt ActiZ zich op:

- > Verkennen en versnellen van impactvolle AI-toepassingen in de VVT, samen met leden en kennispartners.
- > Bevorderen van veilige, uitlegbare en contextgevoelige AI, met aandacht voor professionele autonomie.
- > AI-wetgeving vertalen naar de dagelijkse praktijk van zorgorganisaties en VVT-perspectieven inbrengen in (inter)nationale discussies, netwerken en programma's.
- > Samenwerking bevorderen om versnippering te voorkomen en om gezamenlijk standaarden, kwaliteitskaders en toepassingen te ontwikkelen.

05 | Privacy en dataveiligheid

In onze sector verwerken zorgorganisaties dagelijks grote hoeveelheden gevoelige gegevens van cliënten en medewerkers. Dat vereist een hoge mate van digitale weerbaarheid en heldere afspraken over privacy. De implementatie van nieuwe wetgeving zoals de Cyberbeveiligingswet (CBW)(NIS2-richtlijn) vraagt om concrete acties in de sector. ActiZ streeft naar een pragmatische uitwerking, waarin de regeldruk en administratieve last tot een minimum wordt beperkt. ActiZ ondersteunt door:

- > Het bieden van kennis en ondersteuning van leden bij het implementeren van de CBW: niet als een extra last, maar als kans om de basis op orde te brengen.
- > Intensieve samenwerking met de andere zorgbranches, Z-CERT, VWS en andere partijen om risico's vroegtijdig te signaleren en ondersteuning te bieden bij incidenten.
- > Het delen van praktische tools, checklists en formats die organisaties helpen bij compliance.

Jaarambitie 2026

Zorg Thuis

De ouderenzorg is in beweging; steeds meer zorg en ondersteuning zal thuis worden geboden. Dat vraagt om zorgzame wijken en buurten waarin burgers elkaar helpen en waarin zorg zoveel mogelijk samen met mantelzorgers, informele netwerken en vrijwilligers wordt opgepakt. Zorg is immers niet alleen van de zorg, maar van ons allemaal als samenleving. Dit betekent dat ouderen zelf, waar mogelijk, verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven en keuzes.

Tegelijkertijd zien we dat toekomstige generaties ouderen waarschijnlijk andere wensen en behoeften hebben voor ondersteuning en zorg. Integraliteit is hiervoor cruciaal: het samenbrengen van zorg, welzijn, preventie en samenlevingskracht. Dat vraagt om ruimte, vertrouwen en leiderschap – zowel bij zorgprofessionals als zorgorganisaties. Daarbij moet samenwerking tussen burgers, gemeenten, financiers en andere maatschappelijke partners, idealiter zonder schotten, tot stand komen.

In 2025 hebben we als vereniging het HLO en het AZWA gesloten. In samenwerking met andere kerngroepen en commissies dragen we als kerngroep Zorg Thuis bij aan de uitvoering van deze akkoorden. Mede vanuit deze akkoorden richt de kerngroep Zorg Thuis zich in 2026 op het samen bouwen aan een zorgzame samenleving, de verbindende kracht van de wijkverpleging en de beweging van versnippering en concurrentie naar samenhang en partnerschap.

AMBITIES VOOR 2026

01 | Samen bouwen aan een zorgzame samenleving

Meer preventie, samenhang en partnerschap: dat is wat we willen bereiken door samen te bouwen aan een zorgzame samenleving. Door een betere en tijdige voorbereiding, de juiste (sociale) voorzieningen en aandacht voor informele netwerken kan voorkomen worden dat er te snel een beroep op professionele zorg wordt gedaan. We bouwen in 2026 voort op het position paper sociaal domein.

Door te werken aan een actiegerichte Wmo-agenda, pakken we op korte termijn acties op binnen de huidige wettelijke kaders. Tegelijkertijd benutten we de uitkomsten van het Houdbaarheidsonderzoek Wmo om de ondersteuning op langere termijn beter te laten aansluiten bij de samenleving.

Een zorgzame samenleving draagt bij aan de vermaatschappelijking van de zorg. Hiervoor is samenwerking tussen het medische en het sociale domein cruciaal: professionals moeten elkaar gemakkelijk kunnen vinden in wijken, buurten en dorpen. De uitvoering van het IZA en AZWA zoals de Regionale Eerstelijns Samenwerkingsverbanden (RESV) en Herkenbare en Aanspreekbare wijkverbanden (H&A) speelt hierin een belangrijke rol. Daarnaast zetten we in op domeinoverstijgend indiceren, zodat zorg en ondersteuning beter aansluiten bij de leefwereld van mensen.

02 | De verbindende kracht van de wijkverpleging

De verbindende kracht van de wijkverpleging is onmisbaar voor toekomstbestendige zorg en ondersteuning. Als kompas naar het gewone leven staat de wijkverpleging centraal: dichtbij mensen in hun dagelijks bestaan, met oog voor samenhang, kwaliteit van leven en waar passend ondersteund door zorgtechnologie. Vanuit deze positie verbindt de wijkverpleging zorg, welzijn en preventie en weet zij netwerken te organiseren die leiden tot meer integraliteit. In 2026 willen we de rol van de wijkverpleging daarom via nieuwe communicatie-uitingen nog steviger op de kaart zetten. Niet alleen richting beleid en financiers, maar ook in de publieke beeldvorming, als de allround professional die richting geeft, samenbrengt en ondersteunt waar dat het meest telt.

Ook zal het komende jaar verder gewerkt worden aan de implementatie en verbetering van de uitvoering van het Generiek kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan'. Dit Kompas geeft richting en vormt een belangrijke basis voor de samenhang in het werk van de wijkverpleging en het verder versterken van de kwaliteit van zorg en ondersteuning.

03 | Beweging van versnippering en concurrentie naar samenhang en partnerschap

Professionals in de wijk zijn vakmensen die zorg op maat leveren; ze helpen mensen de regie over hun leven te behouden, onnodige ziekenhuisopnames te voorkomen en huisartsenpraktijken te ontlasten. Dit vraagt naast reguliere zorgverlening ook om samenwerking met iemands netwerk en coördinatie van zorg, maar ook werken aan preventie, inzet van technologie en hulpmiddelen, bij- en nascholing en opleiden.

ActiZ is van mening dat deze ontwikkelingen sneller en beter gaan als we uitgaan van samenhang en partnerschap en niet van concurrentie en versnippering. In 2026 lobbyen we daarom voor de randvoorwaarden op het gebied van bekostiging en contractering. Zo werken we bijvoorbeeld met convenantspartijen aan een aanpassing van de bekostiging van de wijkverpleging. Daarnaast wordt er in samenwerking met de kerngroep Wonen & Zorg gewerkt aan de uitwerking van de Wlz-zorg thuis zonder verblijf in het kader van het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO).

Jaarambitie 2026

Revalidatie & Herstel

De ouderenzorg beweegt van zorgen voor naar samen zorgen, zodat mensen zoveel mogelijk het gewone leven kunnen leiden. ActiZ gelooft dat goede zorg voor ouderen begint met het ondersteunen van mensen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven, met hulp van technologie, hun omgeving en wanneer nodig professionele zorg. Tijdelijke en herstelgerichte zorgvormen dienen vooral als 'mogelijk makers' van deze beweging. Door zorgvormen zoals geriatrie revalidatiezorg, eerstelijnsverblijf, geneeskundige zorg voor specifieke patiëntgroepen en laag medisch specialistische zorg bevorderen we op twee manieren de toegankelijkheid van zorg. Enerzijds door ouderen na een incident snel weer zelfredzaam te maken en daarmee doorstromen in de gehele zorgketen te bevorderen en anderzijds wordt door behandeling dichtbij -in de eerste lijn- te bieden (acute) zorg voorkomen.

Tijdelijke en herstelgerichte zorgvormen vormen een kleine, maar onmisbare schakel in de zorg voor ouderen en zijn daarmee "de hub naar huis". De kerngroep Revalidatie & Herstel staat hiervoor en zet de komende jaren vooral in op thema's rondom kwaliteit, ketenzorg en passende financiering. Voor 2026 richt de kerngroep Revalidatie & Herstel zich op de volgende specifieke thema's:

AMBITIES VOOR 2026

01 | Kwaliteit van revalidatie en herstelgerichte zorg in de gehele sector

In 2025 heeft de kerngroep verkennende gesprekken gevoerd om kwaliteit van revalidatie en herstelgerichte zorg beter te duiden en te vatten. Hieruit komt het beeld naar voren dat de kwaliteit van revalidatie en herstelgerichte zorg enkel goed te vatten is, door te kijken naar de kwaliteit van leven van mensen en door juist breder te kijken naar de rol van revalidatie en herstelzorg in de keten. Soms is dit thuis (ambulant) en soms tijdelijk in een revalidatie- en herstelzorg-setting. In 2026 gebruiken we deze inzichten door de meerwaarde van revalidatie en herstelgerichte zorg in de gehele zorgketen beter zichtbaar te maken. Hierbij leggen wij nadrukkelijk de verbinding met het Generiek kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan' en de 'Visie op de eerste lijn'.

02 | De VVT in de keten van acute zorg

Revalidatie en herstelgerichte zorg is – evenals de inzet van acute verpleging thuis – cruciaal binnen de keten van acute zorg voor ouderen. Acute VVT-zorg is van belang in het voorkomen van onnodige ziekenhuisopnames en kan de doorstroom in de (sub)acute keten versnellen. Bovendien draagt het bij aan zorg op het juiste moment door de juiste zorgverlener. De kerngroep vindt het belangrijk om helder te maken wat acute VVT-zorg is en wat ketenpartners kunnen verwachten. In samenwerking met andere kerngroepen en commissies werken we aan een position paper over de rol van de VVT in de acute zorg, evenals onze bijdrage binnen het kwaliteitskader spoedzorgketen. Daarnaast lobbyt de kerngroep voor betere randvoorwaarden voor het uitoefenen van onze rol in de acute zorg, bijvoorbeeld met beschikbaarheidsbijdragen.

03 | Zorgcoördinatie en datagedreven capaciteitsmanagement

Revalidatie en herstelgerichte zorg kenmerkt zich door een snelle doorstroom en vraagt om een optimale coördinatie binnen de keten. ActiZ ondersteunt leden bij de (door)ontwikkeling van regionale coördinatiepunten en bij de aansluiting op het landelijk platform zorgcoördinatie (LPZ), zoals afgesproken in het IZA.

In 2026 wil de kerngroep Revalidatie & Herstel inspirerende en innovatieve manieren van het organiseren van (zorg)coördinatie delen om regio's te inspireren. Daarnaast gaan we samen met de commissie digitaal denken en doen, bekijken hoe we regio's kunnen ondersteunen met data-inzichten die bijdragen aan effectiever capaciteitsmanagement en slimmere logistieke patiëntstromen. Onze inzet is om te verkennen welke datasets gebruikt kunnen worden om inzicht te krijgen in vraag, aanbod en doorstroom in revalidatie en herstelgerichte zorg, waarbij we zoveel mogelijk uitgaan van bestaande registraties en aansluiten bij de bredere ontwikkelingen in de sector en daarbuiten.

04 | Passende financiering voor revalidatie en herstelzorg

Al jaren maken we ons hard voor passende financiering voor deze onmisbare schakel in de zorg en vragen we aandacht voor problemen van leden (zoals onnodige omzetplafonds en marktwerking of ongefundeerde kortingspercentages).

Daarnaast gaan we in 2026 met relevante stakeholders verder met het vormgeven van passende bekostiging en financiering voor de revalidatie- en herstelzorg, ook voor ambulante revalidatie. Een financiering die flexibiliteit en ruimte biedt om innovatie te stimuleren en betaalbaarheid garandeert met minimale administratieve lasten.

Jaarambitie 2026

Wonen & Zorg

De manier waarop we de zorg voor kwetsbare ouderen organiseren, is de afgelopen periode wezenlijk veranderd. Wij werken hard aan een samenleving waarin de verantwoordelijkheid voor de ouder wordende bevolking gezamenlijk wordt gedragen, en waarin ouderen en hun naasten een centrale en actieve rol vervullen.

De krapte op de arbeidsmarkt is voelbaar toegenomen en heeft geleid tot noodzakelijke keuzes. We zetten daarom, o.a. met de afspraken in het HLO, tijdig in op het toekomstbestendig maken van de zorg. De verwachtingen in de samenleving zijn aan het verschuiven: zorgprofessionals richten zich op de meest kwetsbaren, terwijl eigen kracht en ondersteuning vanuit de directe omgeving nadrukkelijker worden benut. De focus ligt niet langer op het oplossen van de (dubbele) vergrijzing, maar op het inrichten van een duurzame en werkbare toekomst waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt.

Het afgelopen jaar hebben we beleid en samenwerkingsvormen ontwikkeld die deze transformatie ondersteunen, met het Generiek kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan' als leidraad. Als kerngroep Wonen & Zorg blijven we koersvast. We voeren het gesprek met zorgaanbieders en andere stakeholders over hoe we deze veranderingen kunnen bestendigen; dat vraagt financiële stabiliteit. Deze transformaties zijn nodig om de zorg voor de ouderen die het écht nodig hebben, te garanderen. Zo gaan we samen vooruit. De kerngroep Wonen & Zorg heeft daarbij enkele concrete uitgangspunten en acties voor 2026 opgesteld:

AMBITIES VOOR 2026

01 | **Uitvoering, implementatie en borging van de afspraken uit het Hoofdpijnenakkoord ouderenzorg**

De kerngroep Wonen & Zorg wil samen met de andere stakeholders in 2026 stevig inzetten op de uitvoering, implementatie en borging van de afspraken uit het Hoofdpijnenakkoord Ouderenzorg (HLO). Het zwaartepunt ligt hierbij op:

- > het aansluiten bij kwaliteit van bestaan; Het versterken van de zelfstandigheid en het behoud van de eigen regie is een belangrijk uitgangspunt in het HLO. Reablement wordt het uitgangspunt; dit wordt mogelijk gemaakt door het wegnemen van de knelpunten die op dit moment worden ervaren in o.a. de bekostiging.

- > het vereenvoudigen van de Wlz; Waarbij er meer samenhang is tussen de aanspraak, bekostiging en leveringsvorm. Zorg zonder verblijf is het uitgangspunt. Daarom maken we ons hard voor de invoering van één leveringsvorm voor Wlz-zorg thuis. Hierbij is zorg eenvoudiger op- en af te schalen met een bijbehorende passende bekostigingsvorm en wordt rekening gehouden met de specifieke aspecten ten aanzien van geclusterde woonvormen.
- > het maken van een afwegingskader voor zorg met verblijf; Om tot een eerlijke verdeling van de inzet van middelen en professionals te komen, wordt er bij de beoordeling van de zorgbehoefte ook gekeken naar iemands sociale context. We zetten in op een afwegingskader voor verblijf om de meest kwetsbare mensen garantie te bieden op toegang tot Wlz-zorg met verblijf en behandeling.

02 | Versterking beweging naar de voorkant

Thuis is echt het uitgangspunt geworden. De ouder wordende samenleving vraagt niet alleen om transformatie van zorgaanbieders, maar van de gehele samenleving. Omkijken naar elkaar en samenredzaam zijn om zo de zorg beschikbaar te houden voor hen die het echt nodig hebben. Die beweging zien we al terug in verschillende programma's zoals bijv. reablement, sociale benadering dementie, schijf van vijf, community care, proactieve zorgplanning etc. We zetten in op de landelijke uitrol van reablement-programma's in Nederland. Dit helpt ouderen om hun eigen regie te behouden en bevordert zelfredzaamheid. Ook investeren we in de ontwikkeling van zorgzame wijken en inzet van technologie thuis, om te voorkomen dat zwaardere zorg (te snel) nodig is.

Professionele zorg is een aanvulling op het eigen netwerk. Afstemming hierover vindt plaats in het open gesprek, zoals beschreven in het Generiek kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan'. Het Kompas geeft de beweging weer (zelf tenzij, thuis tenzij, digitaal tenzij) en Eigenwijzer symboliseert de reis naar een nieuwe manier van werken, de verschillende perspectieven en de veranderde samenwerking.

03 | Zorgvraagontwikkeling en wonen

De kerngroep Wonen & Zorg blijft de ontwikkelingen in de bezetting in de verpleeg(huis) zorg en het wonen voor ouderen nauwgezet volgen. Ondanks signalen van dalende bezetting in sommige regio's, blijven landelijke wachtlijsten, personeelstekorten en een veranderende zorgvraag en zorgbehoefte urgent. Parallele ontwikkelingen zoals het beleid 'langer thuis', demografische verschuivingen en het woningaanbod vragen om blijvende monitoring en duiding. Een peiling onder de leden van ActiZ in 2024 liet zien dat een lagere bezettingsgraad/lokale leegstand vaak te maken had met oversterfte, wachttijd voor voorkeurslocaties en het langer thuis wonen. Ook zijn er signalen over het

wijzigen van de ligduur. De kerngroep onderzoekt samen met VWS en het RIVM welke ontwikkelingen we zien en of er sprake is van een trend.

De ontwikkelingen in de zorgvraag hebben wellicht invloed op de diversiteit in de behoefte aan woningen. De 290.000 ouderenwoningen tot in 2030 zijn essentieel; de vraag blijft in welke vorm. Tevens is het belangrijk om zorgzame gemeenschappen te ontwikkelen in nieuwe, maar ook bestaande wooncomplexen. De zorgvraag van deze mensen is aantoonbaar minder groot en de 'samenredzaamheid' juist groter. Er liggen kansen om de verbinding tussen zorgaanbieders en woningcorporaties te versterken en om gezamenlijk een visie op te stellen voor welzijn, wonen & zorg waar aandacht is voor passende woningen waarin geleefd wordt zoals thuis.

04 | **Duurzaamheid**

Zorgaanbieders leveren hun bijdrage aan de opgave om de zorg duurzaam te maken. Samen werken we aan de acties uit het uitvoeringsplan van ActiZ 'Samen werken aan duurzame ouderenzorg', dat op basis van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 is opgesteld. Het beperken van de administratieve lasten rondom duurzaamheid, is daarbij een speerpunt. In 2025 - 2026 bereidt ActiZ zich bovendien voor op een vervolg, aangezien de huidige Deal eind 2026 afloopt.

05 | **Eenvoud en financiële stabiliteit**

Het toekomstbestendig organiseren van de ouderenzorg vraagt om eenvoud en financiële stabiliteit. Met het aflopen van de huidige inkoopssystematiek in 2026, zet de kerngroep Wonen & Zorg in op uniformiteit in het meerjarig inkoopbeleid van zorgkantoren. Eenduidige inkoopvoorwaarden met ruimte voor maatwerk, sluiten aan bij de opgaven van zorgaanbieders in de regio en de noodzaak tot vermindering van administratieve lasten. Bovendien is rust en voorspelbaarheid noodzakelijk, zodat zorgaanbieders verder vooruit kunnen kijken en gerichte investeringen kunnen doen. Transformatie vereist immers investeringen in alle onderdelen van de organisatie, waaronder zorgvastgoed, zorgtechnologie, ICT-infrastructuur en duurzaamheid.

Adres: Oudlaan 4, 3515 GA Utrecht

Algemeen nummer: 085-0772000 | Pers: 085-0772099 of pers@actiz.nl

actiz.nl | info@actiz.nl